

Selvitys Apetit Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013

SELVITYS APETIT OYJ:N HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2013

Tämä selvitys Apetit Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Apetit Oyj:n hallitus on käsitellyt selvityksen ja se annetaan hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena. Yhtiön tilintarkastajat ovat tarkastaneet, että selvitys on annettu ja että sen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Apetit Oyj noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n julkaisemaa, 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance).

Yhtiö poikkeaa koodin hallituksen valintaa koskevasta suosituksesta 8. Hallinnointikoodin suosituksen 8 mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Apetit Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenet ja päättää heille maksettavista palkkioista.

Suosituksista poikkeavaan käytäntöön on päädytty, koska hallituneuvostolla yhtiön hallitusta valvovana elimenä on parhaat edellytykset arvioida hallituksen kokoonpanoa ja hallituksen jäseniltä edellytettävää ominaisuuksia.

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n internet-sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

HALLITUS

1. Hallituksen valintamenettely yhtiöjärjestyksen mukaan

Apetit Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituneuvosto päättää nimitysvaliokunnan valmistelemana hallituksen jäsenten lukumäärästä ja heille maksettavista palkkioista sekä valitsee hallituksen jäsenet.

Apetit Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitukseen ei voi valita henkilöä, joka valituksi tullessaan on täyttänyt 68 vuotta. Yhtiöjärjestyksessä ei ole rajoitettu hallituksen jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla rajoitettu hallituneuvoston päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa.

2. Hallituksen kokoonpano

JÄSENET

Apetit Oyj:n hallitukseen kuului 15.4.2013 saakka kuusi hallituneuvoston 13.4.2012 valitsemaa jäsentä. Hallituksen 1.1.–15.4.2013 muodostivat **Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Veijo Meriläinen, Samu Pere, Jorma J. Takanen ja Helena Walldén.**

Apetit Oyj:n hallituneuvosto päätti 16.4.2013 pitämässään kokouksessa valita Apetit Oyj:n hallitukseen edelleen kuusi jäsentä. Hallituksen jäseniksi valittiin **Aappo Kontu, Tuomo Lähdesmäki, Veijo Meriläinen, Samu Pere, Matti Tikkakoski ja Helena Walldén.** Matti Tikkakoski erosi Apetit Oyj:n hallituksen jäsenyydestä 3.5.2013 ottaessaan vastaan Finnprotein Oy:n hallituksen puheenjohtajan tehtävän. Hänen tilalleen ei valittu uutta jäsentä.

HENKILÖTIEDOT JÄSENIÄ

Aappo Kontu, s. 1952, diplomi-insinööri

Päätoimi: Senior Advisor

Puheenjohtaja vuodesta 2013, varapuheenjohtaja 2012, jäsen vuodesta 2004

Veijo Meriläinen, s. 1952, MMM, eMBA

Päätoimi: Merive Oy, toimitusjohtaja

Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2013, jäsen vuodesta 2012

Tuomo Lähdesmäki, s. 1957, diplomi-insinööri, MBA

Päätoimi: Boardman Oy, partneri, 2002–

Hallituksen jäsen vuodesta 2013

Samu Pere, s. 1968, yo-merkonomi,

maanviljelysteknikko

Päätoimi: Pintos Oy, hallintojohtaja

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Helena Walldén, s. 1953, diplomi-insinööri

Hallituksen jäsen vuodesta 2011

Matti Lappalainen, s. 1948, kauppatieteiden maisteri
Senior Advisor

Apetit Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
15.4.2013 saakka

Jorma J. Takanen, s. 1946, kemian insinööri

Päätoimi: Sievi Capital Oyj, hallituksen puheenjohtaja
Hallituksen jäsen 15.4.2013 saakka

Matti Tikkakoski, s.1953, ekonomi

Päätoimi: Abartcon Oy, toimitusjohtaja

Apetit Oyj:n hallituksen jäsen 16.4.2013–3.5.2013

RIIPPUMATTOMUUSARVIOINTI

Yhtiön hallitus on suorittanut hallinnointikoodin suosituksen 15 mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön ja suhteessa merkittävään osakkeenomistajaan.

Arvioinnin perusteella kaikki hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja hallinnointikoodin suosituksessa tarkoitettua merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia.

3. Kuvaus hallituksen toiminnasta

HALLITUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN KESKEINEN SISÄLTÖ

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan

- hallituksen ja hallituksen puheenjohtajan tehtäviä
- hallituksen toiminnan suunnittelua ja arviointia
- hallituksen valiokuntien ja tilapäisten työryhmien asettamista sekä
- hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan kululaskujen hyväksymiskäytäntöjä

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Hallituksen yleisenä tehtävänä on suunnata yhtiön toiminta niin, että se tuottaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuren lisäarvon siihen sijoitetulle pääomalle, ottaen samalla huomioon eri sidosryhmien odotukset. Hallitus seuraa myös jatkuvasti omistajien hallitukselle asettamia vaatimuksia sekä omistajaohjauksen yleistä kehitystä.

Tehtäviensä toteuttamiseksi hallitus:

- seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia ja tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisäätteistä tilintarkastusta
- valvoo taloudellista raportointiprosessia
- käsittelee hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaan selvitykseen sisältyvää kuvausta taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä
- nimittää ja vapauttaa tehtävästään toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, määrää heidän tehtäviensä sekä päättää heidän toimiehdostaan ja kannustusjärjestelmistään
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- kokoontuu vähintään kerran vuodessa ilman toimivan johdon läsnäoloa
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen tilintarkastajien kanssa
- arvioi tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja tarkastettaville yhtiöille tarjottavia oheispalveluita
- valmistelee tilintarkastajien valintaa koskevan päätösehdotuksen yhtiökokoukselle
- arvioi kerran vuodessa omaa toimintaansa
- vahvistaa itselleen työjärjestyksen, joka tarkistetaan vuosittain
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettavaksi kokouksen esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Toimitusjohtajan esityksestä hallitus:

- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista
- vahvistaa yhtiön perustrategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaisen investointien kokonaismäärän ja sen jakautumisen liiketoiminta-alueittain sekä päättää suurista ja strategisesti tärkeistä investoinneista, yrityskaupoista ja divestoinneista
- vahvistaa yhtiön sisäisen valvonnan toimintaohjeet, joiden ajantasaisuus varmistetaan vuosittain ja seuraa sisäisen valvonnan tehokkuutta
- vahvistaa yhtiön riskienhallintapolitiikan ja -periaatteet sekä vuosittain vahvistettavat riskilimiitit ja seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta
- käy vuosineljänneksittäin läpi yhtiön toimintaan liittyvät keskeiset riskit ja niiden hallinnan
- käsittelee ja hyväksyy osavuositarkastukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- vahvistaa konsernin organisaatorakenteen
- tekee tarvittaessa esityksiä yhtiökokoukselle johdon ja henkilöstön palkkiojärjestelmistä
- seuraa vuosittain johdon seuraajakysymyksiä ja tekee niistä tarvittavat johtopäätökset
- vahvistaa toimitusjohtajan päätökset toimitusjohtajan välittömien alaisten valinnasta, heidän tehtäviensä sekä työehdoistaan ja kannustusjärjestelmistään sekä
- seuraa yhtiön työskentelyilmapiiriä ja henkilöstön selviämistä tehtävistään.

HALLITUKSEN TOIMINNAN SUUNNITTELU JA ARVIOINTI
Hallitus laatii itselleen toimintasuunnitelman seuraavalle 12 kuukaudelle. Suunnitelmaan sisältyy kokousaikataulu ja kussakin kokouksessa käsiteltävät tärkeimmät asiat.

Hallituksen suorituskykyä arvioidaan vuosittain hallituksen itsensä toimesta ja arvioinnin tulokset annetaan tiedoksi hallintoneuvostolle. Arvioinnin tulokset otetaan huomioon valmisteltaessa ehdotusta uuden hallituksen kokoonpanoksi.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallitus ei ole valinnut keskuudestaan valiokuntia.

Koska hallitus ei ole valinnut keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa, hallitus hoitaa hallinnointikoodin suosituksen 27 mukaisia tarkastusvaliokunnan tehtäviä.

HALLITUKSEN KOKOONTUMINEN VUONNA 2013

Apetit Oyj:n hallitus kokoontui vuonna 2013 yhdeksän kertaa. Kokouksista yksi oli puhelinkokous. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 97,9 %.

HALLINTONEUVOSTO

1. Kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 15 ja enintään 20 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Tämän lisäksi hallintoneuvostoon kuuluu kerrallaan enintään neljä henkilöstön keskuudestaan nimeämää jäsentä sekä näiden henkilökohtaiset varamiehet.

Hallintoneuvoston jäseneksi ei saa valita henkilöä, joka on täyttänyt 68 vuotta. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

2. Tehtävät

Hallintoneuvosto valitsee nimitysvaliokunnan valmistelmana yhtiön hallituksen jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä päättää heille maksettavista palkkioista.

Hallintoneuvoston tehtävänä on myös hallinnon valvonta ja ohjeiden antaminen hallitukselle, lausunnon antaminen tilinpäätöksestä, hallituksen toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta sekä muut osakeyhtiölain mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat tehtävät.

3. Hallintoneuvoston kokoonpano ja henkilötiedot hallintoneuvoston jäsenistä

Hallintoneuvostoon kuului 26.3.2013 saakka 19 yhtiökokouksessa valittua jäsentä. Varsinainen yhtiökokous 26.3.2013 päätti valita hallintoneuvostoon 19 jäsentä.

Hallintoneuvostoon ovat vuoden 2013 aikana kuuluneet

Yhtiökokouksen valitsevat jäsenet:

Timo Miettinen, s. 1955, diplomi-insinööri, EM Group Oy, hallituksen puheenjohtaja
Hallintoneuvoston puheenjohtaja vuodesta 2011, jäsen vuodesta 2011

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971, MMM agronomi, maanviljelijä
Hallintoneuvoston varapuheenjohtaja vuodesta 2011, jäsen vuodesta 2005

Heikki Aaltonen, s. 1956, MMM, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2007

Harri Eela, s. 1960, puuteollisuusteknikko, myyntijohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Matti Eskola, s. 1950, agrologi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1991

Jaakko Halkilahti, s. 1967, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2011

Jussi Hantula, s. 1955, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 1995

Laura Hämäläinen, s. 1975, MMM, agronomi, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2009

Risto Korpela, s. 1949, ekonomi, toimitusjohtaja
Jäsen vuodesta 2007

Jonas Laxåback, s. 1973, MMM, agronomi, toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2013

Mika Leikkonen, s. 1963, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2008

Markku Länninki, s. 1949, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Ilkka Markkula, s. 1960, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2003

Jari Nevavuori, s.1966, agronomi,
kehityspäällikkö, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2012

Markku Pärssinen, s. 1957, agronomi,
toiminnanjohtaja
Jäsen vuodesta 2012

Tuomo Raininko, s. 1966, maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2005

Timo Ruippo, s. 1968, maanviljelysteknikko,
maanviljelijä
Jäsen vuodesta 2013

Esa Ruohola, s. 1946, kunnallisneuvos
Jäsen vuodesta 1998

Mauno Ylinen, s. 1965, agronomi
Jäsen vuodesta 2005

Henkilöstön nimeämät jäsenet:

Mari Hakanperä, s. 1976, myyntilaskuttaja
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Marko Kulmala

Timo Kaila, s. 1956, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2012
Varajäsen Heikki Kämäräinen

Heikki Vesanto, s. 1949, luottamusmies
Jäsen vuodesta 2012

Kirsi Roos, s. 1972, pääluottamusmies
Jäsen vuodesta 2009
Varajäsen Janne Pääaho

4. Hallintoneuvoston kokoontuminen vuonna 2013

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2013 neljä kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 84,1 %.

HALLINTONEUVOSTON NIMITYSVALIOKUNTA

1. Kokoontuminen ja tehtävät

Hallintoneuvoston hallituksen henkilövalintoja valmistelevaan nimitysvaliokuntaan kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan kaksi varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä, hallintoneuvoston puheenjohtaja, hallintoneuvoston varapuheenjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan hallintoneuvoston varapuheenjohtaja.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle tehtävä suositus hallituksen jäsenten lukumäärästä, jäsenistä, puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta sekä heille maksettavista palkkioista. Lisäksi valiokunnan tehtäviin kuuluu tarvittaessa kartoittaa hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaista. Valiokunta tiedustelee merkittävän äänivallan omaavien osakkeenomistajien mielipidettä hallintoneuvostolle tehtävään suositukseen.

2. Toiminta

Vuonna 2013 nimitysvaliokunta kokoontui neljä kertaa käsittelemään nimitysvaliokunnan tehtäviin kuuluvia asioita. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 90 %.

3. Henkilötiedot nimitysvaliokunnan jäsenistä

Puheenjohtaja
Timo Miettinen, s.1955
diplomi-insinööri, EM Group Oy:n hallituksen puheenjohtaja
Apetit Oyj:n hallintoneuvoston puheenjohtaja

Esko Eela, s. 1936
Teollisuusneuvos

Aappo Kontu, s. 1952
Diplomi-insinööri, Senior Advisor
Apetit Oyj:n hallituksen puheenjohtaja

Heikki Laurinen, s. 1967
MMM, agronomi, talousjohtaja MTK ry, toimitusjohtaja, Viestilehdet Oy

Marja-Liisa Mikola-Luoto, s. 1971
MMM, agronomi, maanviljelijä
Apetit Oyj:n hallintoneuvoston varapuheenjohtaja

TOIMITUSJOHTAJA

TOIMITUSJOHTAJA
Matti Karppinen, s. 1958, kauppatieteiden maisteri
Apetit Oyj:n toimitusjohtaja 1.9.2005 alkaen

TOIMITUSJOHTAJAN TEHTÄVÄT
Toimitusjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä.

Toimitusjohtaja vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hallinnon järjestämisestä ja yhtiön kirjanpidonlainmukaisuudesta sekä siitä, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti.

TALOUDELLISEEN RAPORTOINTI-PROSESSIIN LIITTYVIEN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN PÄÄPIIRTEET

1. Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Apetit Oyj:n hallitus vahvistaa Apetit-konsernin sisäistä valvontaa koskevat toimintaperiaatteet ja arvioi vähintään kerran vuodessa sisäisen valvonnan tilan.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla yhtiön johto pyrkii varmistamaan tehokkaan, taloudellisen ja luotettavan toiminnan. Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat Apetitilla yrityksen johto sekä koko muu henkilökunta.

Riskienhallinnalla osana sisäistä valvontaa tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa.

2. Yhtiöiden hallitusten rooli sisäisen valvonnan järjestämisessä

Apetit Oyj:n hallitus vastaa riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan järjestämisestä ja ylläpitämisestä Apetit-konsernissa.

Osana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä yhtiön hallitus seuraa säännöllisesti konsernin ja sen liiketoimintayksiköiden tulosta ja toimintaan liittyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista ja

laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Konsernin hallitus vahvistaa vuosittain konsernin riskipolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet sekä merkittävimmät riskilimitit.

Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen varmistamiseksi ja sisäisen valvonnan toimivuuden seuraamiseksi merkittävien konserniyhtiöiden hallitukseen kuuluu yksi tai useampi konsernin johtajistoon kuuluva jäsen. Konsernitason riskienhallinta ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti liiketoiminnasta riippumattomana osana konsernihallinnossa. Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu asianomaisen yhtiön sisäiseen valvontaan liittyvistä ylimmän johdon tehtävistä. Konserniyhtiöiden toimiva johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta päätettyjen periaatteiden ja toimintaohjeiden mukaisesti sekä raportoi yhtiön liiketoiminnasta, riskienkantokyvystä ja riskitilanteesta konsernin johtamisjärjestelmän mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan toteuttaminen Apetit Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä

Apetit Oyj:ssä ja konserniyhtiöissä noudatettavan sisäisen valvonnan keskeisiä periaatteita ovat:

ORGANISAATIO JA TEHTÄVIEN JAKO

Sisäisen valvonnan perustana on toimintokohtainen linjaorganisaatio, joka tarvittaessa jakaantuu osastoihin, yksiköihin ja työryhmiin. Organisaatioyksikölle on määritelty yhtiön toiminnan edellyttämät tehtävät ja vastualueet. Toimivan johdon eli liiketoimintojen ja liiketoiminta-alueiden johtajien tehtävä on asettaa hallituksen hyväksymän liiketoimintasuunnitelman mukaiset määrälliset ja laadulliset tavoitteet liiketoiminnan osa-alueita varten. Organisaation puitteissa toimiville

yksiköille, elimille ja henkilöille on erikseen määrätty toimenkuvissa päätöksenteko-, toiminta- ja käyttövaltuudet sekä raportointivelvollisuus esimiehelle tai muutoin ylemmälle organisaatiotasolle. Toimivan johdon tehtävänä on huolehtia, että henkilöstö on tietoinen omista tehtävistään ja johdon on luotava henkilöstölle edellytykset tehtävistä suoriutumiseen ja tavoitteiden saavuttamiseen.

PÄÄTÖKSENTEKO JA VALVONTATOIMET

Merkittävät sitoumukset tai muutoin riskipitoisiksi katsottavat toimet hyväksytään konsernin hallituksessa. Liiketoimintajohto vastaa päätösehdotusten valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta. Tehtyjen päätösten toimeenpanosta raportoidaan Management-raportoinnin yhteydessä.

Liiketoimintaa ja sen prosesseja ohjataan toimintaohjeilla ja -kuvauksilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan toimintaketjuihin ja prosesseihin sisällytetyissä päivittäisissä varmistuksissa.

RISKIENHALLINTA

Apetit Oyj:n ja konserniyhtiöiden sisäiset ja ulkoiset riskit, jotka voivat vaikuttaa haitallisesti liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen, tunnistetaan, arvioidaan säännöllisesti ja raportoidaan konsernin hallitukselle neljännesvuosittain. Riskejä rajoitetaan ja rajoitteita valvotaan.

Konsernihallinnon riskienhallintatoiminto valvoo, mittaa ja raportoi riskeistä sekä ylläpitää, kehittää ja valmistelee riskienhallinnan periaatteita yhtiön hallituksen vahvistettavaksi ja laatii menetelmiä käytettäväksi riskien arvioimisessa ja mittaamisessa. Roolit ja vastuut

on määritelty konsernin hallituksen vahvistamassa Apetitin riskienhallintapolitiikassa ja riskienhallinta-periaatteissa.

TIETOJÄRJESTELMÄT

Liike- ja muun toiminnan perustana ovat toiminnan edellyttämät laskenta-, informaatio- ja toimintaa ohjaavat tietotekniset järjestelmät. Emoyhtiöllä ja konserni-yhtiöllä on nykyisten arvioitujen tarpeiden mukainen tietotekniikkastrategia sekä riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt tietojärjestelmät. Tietohallinto turvaa yhtiön tietoresurssien hyväksikäytön toiminnan suunnittelussa, johtamisessa, toteuttamisessa ja valvonnassa.

VASTUU SISÄISEN VALVONNAN TOIMIVUDESTA

Toimivalla johdolla on ensisijainen vastuu huolehtia sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toteutumisesta. Johdon on jatkuvasti seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin kehittämistoimiin havaitessaan ohjeiden tai päätösten vastaisia tai muuten tehotonta tai epätarkoituksenmukaista toimintaa. Avoimessa ja toimivassa organisaatiossa myös koko henkilökunnalla on vastuu paitsi omien tehtäviensä asianmukaisesta hoitamisesta myös toiminnan sujuvuudesta muun organisaation kanssa.

4. Raportointi ja ohjausjärjestelmät

Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toimintaa, toiminnan tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä. Liiketoiminnan tavoitteiden toteutumista ja konsernin taloudellista kehitystä seurataan koko konsernin kattavan ohjausjärjestelmän avulla. Laskentaperiaatteet, kontrollit ja vastuut on kuvattu Apetit-konsernin laskentamanaalisissa. Kuukausi-, osavuositilinpäätösraportoinnista on

laadittu kirjalliset raportointiohjeet ja -aikataulut. Yhtiön taloushallinto seuraa jatkuvasti liiketoimintayksiköiden raportointia sekä kehittää ja ohjeistaa raportoinnin sisältöä ottaen huomioon sisäisen valvonnan tarpeet. Konserni laatii julkistettavan taloudellisen informaation noudattaen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS). Osavuositilinpäätöksen käsittelee ja hyväksyy konsernin hallitus.

Liiketoimintayksiköt päivittävät vuosittain pidemmän aikavälin taloudelliset ennusteet. Näiden strategialukujen pohjalta laaditaan vuosibudjetit. Konsernin hallitus arvioi ja hyväksyy liiketoimintayksiköiden vuosibudjetit. Tämän lisäksi liiketoimintayksiköt päivittävät vähintään neljännesvuosittain tulos- ja tase-ennusteet vähintään 12 kuukaudeksi eteenpäin.

Kuukausittainen raportointi ja sen yhteydessä tehtävä analysointi budjetteihin ja ennusteisiin on keskeinen osa Apetit ohjausjärjestelmää ja sisäistä valvontaa. Kuukausittain liiketoimintayksiköiden tietojärjestelmistä kootaan taloudelliset luvut konsernin yhtenäiseen laskentajärjestelmään.

Toteutumatiemat ja ajantasaiset ennusteet käydään kuukausittain läpi konsernitasolla tulostaloustilauksessa, johon osallistuvat toimitusjohtaja, talousjohtaja ja konsernin laskennasta vastuussa olevat henkilöt. Ohjausjärjestelmä sisältää toteutuneet tulos- ja tasetiedot, tunnusluvut ja liiketoimintavastuussa olevien johtajien kirjallisen Management-raportin kuukauden tulokseen vaikuttaneista tekijöistä, lähiajan toimenpidesuunnitelmista ja arvion kuluvaan vuosineljänneksen ja koko vuoden liiketuloksesta sisältäen best case, todennäköinen ja worst case -arviot.

Konsernin toimitusjohtaja ja johtajiston jäsenet saavat raportit käyttöönsä ja konsernin hallitus konserniyhteenvedon ja tiivistelmät yksikkökohtaisista tiedoista.

Liiketoimintayksiköiden johtoryhmät käyvät läpi vähintään kuukausittain omat taloudelliset toteumatiedot verrattuna budjetteihin ja ennusteisiin, liiketoiminnan johtamisessa käytettyjen yksikkökohtaisten seurantamittareiden toteumat verrattuna ennusteisiin ja tavoitteisiin sekä syyt merkittäviin poikkeamiin.

5. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii objektiivisesti ja riippumattomasti hallituksen, toimitusjohtajan ja muun konsernihallinnon tukena sisäisen valvonnan tason arvioimiseksi ja kehittämisen varmistamiseksi konsernin eri yksiköissä tuottamalla riskienhallinta- ja valvontaprosessien riippumattomaa ja objektiivista arviointi- sekä neuvonantopalvelua organisaatiossa.

Sisäinen tarkastus suoritetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaan. Sisäistä tarkastusta ohjaa konsernin talousjohtaja, joka hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman konsernin hallituksessa.

Sisäinen tarkastus toteutetaan ostopalveluna ja vuoden 2013 tarkastuksen suorittajaksi konsernihallitus valitsi KPMG Oy Ab:n.

Sisäinen tarkastus raportoi vuosittain Apetit Oyj:n hallitukselle kirjallisesti vuosittaisen toimintakertomuksen tarkastushavainnoista ja kehittämiskohteista sisäisessä valvonnassa. Tarvittaessa sisäinen tarkastus raportoi myös yksittäisistä tarkastushavainnoista vuosisuunnitelmakauden aikana hallitukselle.